

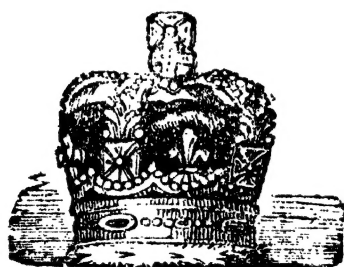
શામળ કૃત છપામાના કઠણ

શાઉદોના અર્થ

એંગ્લો ગુજરાતી નીશાળોના ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થી-
ઓને મદદ કરવા માટે

બ ના ચ ના ર

એક વિદ્યાર્થી.

ગુંબઈ મધે,

અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી “જ્ઞાન પ્રોટીંગ” પ્રેસમાં છાપ્યુંછ.

ઈસવી સન ૧૮૭૪.

(કિંમત આનો એક)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી શૈક્ષણિક મંત્રાલય
૭૦૭

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ વિભાગ

૭૦૭

ગુજરાતી શૈક્ષણિક મંત્રાલય

શ્રી ગાંધી શાળા હાલ દેવાન/ અર્ધ.

વિભાગ

શામળ કૃત છપાના અર્થ.

પેટ વિષય ૧.

(૧) પરદેશ=પારકે દેશ.
 જનર=વ્યભીચાર, ખરાબ કામ.
 સત્ય=સાચું.
 હરેછે=લઈ લેછે.
 સંચ=ચુકિત.
 પ્રપંચ=કાવલાં.
 અધિક=વધારે.
 નરકે=દોષખમાં.
 નડે=હરકત કરે.
 વિપ્ર=મ્રાત્સણ.
 વિચરી=જાઈ.
 વિદેશ=પરદેશ.
 ભીખે=ભીખ માગે.
 વણિક=વાણીઓ, વેપારી.
 કાશદ=ખેપીઓ.
 કાશદું=ખેપ.
 શિર=માથું.
 તસ્કર=ચોર.
 કુળાચાર=આપીકો ધંધો.
 નરતક=ખેલાડી.
 જાએ=ભીખ માગે.
 છળ કપટ=દગો ફટકો.
 રણમાં=જંગલમાં.

વિખવાદ=કહ્યો.
 શીશ=માથું.
 કટાવે=કપાવે.
 અધર્મ=પાપથી ભરેલા.
 આખેટ=શિકાર.
 પ્રપંચ=દગો ફટકો.
 ધડકણુ=હતાવળાં.
 ધીર=ધીરજવાન.
 ગુણહિણુ=ગુણ વગરના.
 માતા=ગુણવાળા, સમજનાર.
 કૃપણુ=કંજુસ.
 કર્ણુ=સખી.
 દંભી=સૂમ.
 દાતા=સખી.
 રંક=ગરીબ.
 રાય=રાજ.
 અકરમી=અભાગિયા.
 ઇંદર=સ્વર્ગનો રાજ.
 અખહિણુ=આંધળા.
 ચંદર=ચાંદ જેવી આંખવાલા.
 (૨) કુડા=ખરાબ.
 દરિદ્રિ=કંગાલ.
 દિવાન=રાજનો કારભારી.

કૂરપ=અદરની.
 રૂપાળા=ખુબસુરત.
 જીધિષ્ટિર=ધર્મરાજ, પાંડુ રાજાને.
 ભિક્ષુક=ભીખારી. [વડો છોકરો.
 ભૂપાળા=રાજા.
 બળવંત=જોરાવર.
 કપૂત=ખરાબ છોકરો.
 સપૂત=સારો છોકરો.
 જનર=બધીચારી.
 સતિ=પતિવ્રતા સ્ત્રી.
 વાંરણે=તોરણે.
 રોગી=રોગવાળા.
 શાળ=દુખ વગરના.
 અખળ=કમજોર.
 સખળ=જોરાવર.
 દુર્ખળ=નખલા.
 તાળ=આંગે ભરેલા.
 અળ=ખકરી.
 ગજરાજ=હાથી.
 વેરી=દુસ્મન.
 વીરા=ભાઈ.
 જૂઠાખોલા=જીકું ખોલનાર.
 નેટને=નક્કી.
 લછ=પૈસાવાલા.
 અલછ=પૈસા વગરના.
 રંજિત=મેહેનત કરનારા.
 રંગા=શોખીલા.

રૂપહિણુ=રૂપવગરની.
 રત્ન=રત્ન જેવી સ્ત્રી.
 ગંદી=મેલી સ્ત્રી.
 ગંગા=ગંગા જેવી સ્વચ્છ સ્ત્રી.
 મૃગનેણી=હરણના જેવી તીણી
 નાર=ખાયડી, સ્ત્રી. [આખવાલી.
 દાસી=ચાકરડી.
 રીઝવાળી=પૈસાવાલી.
 લપોડશંખ=ખેવકુદ.
 લેખાવિના=ગણતરી વગરના.
 દક્ષિણાવંત=દક્ષિણ લેનારા.
 કાવીદ=પંડીત.
 વશ=તાબે.
 પરદેશ=વિદેશ પારકેદેશ.
 પ્રપંચ=કાવતું.
 પાખંડ=ઢોંગ.
 વણવાંકે=વગર તકસીરે.
 દંડે=શિક્ષા કરાવે.
 સંકટ=દુખ.
 મંડે=પડે. કાંમમાં ગુંથાઈ રહે.
 સતિ નારી=પતિવ્રતા સ્ત્રી.
 ગુણુકા=વેશીઆ.
 અવગુણુ=ખરાબ ગુણ.
 અન્ન આધાર=અનાજને આધારે.
 દેવત=દોલત.
 નરહેજીવ=જીવાય નહીં.
 (૩) દેવ=ખોદા.

દનુજ=રાક્ષસ.

નર=ભાયડો.

નાર=ખાયડી.

અમંધારં ધોરે=ધારણું જ અમંધાર.

પૃથ્વી વિષે=પૃથ્વીમાં.

કરતારે=ઈશ્વરે.

કૃત=કરીછે.

(૩) કૂરણા=મેહેરખાની.

સેવો=પુજ કરે. આરાધો.

આથ શક્તિ=મોટી દેવી, સર્વ.

[પેહેલી શક્તિ.

અન્નપુરણા=અન્નપુરં કરનારી.

સિતારામ=સિતા અને રામ.

ઉમયા=શીવનો ખાયડી.

ઈશ=શીવ.

પ્રજ્ઞા=ધારણા.

રોહણિ=અંદ્રની ખાયડી.

શ્રદ્ધા સાવિત્રી=હિંદુઓમાં ત્રણ

દેવછે તેમાંનો એક અને

તેની ખાયડી.

મંત્ર, જંત્ર, તંત્ર=જાદુ.

ગુણનિધિ=ગુણવાલી.

ગાયત્રી=ક્ષત્રીને પ્રથમ જન્મ આ-

ધૃષ્ટ=મોટી. [પનારી દેવી.

જૂઝશે=જાણશે.

સૂજશે=માલમ પડશે.

વડિ=મોટી.

માત=માતા.

જીવાડણુ=જીવાડનારી.

શુન્ય=કોકટ.

અદ્ય=થોડું.

ચરણુ=પગ.

ભક્તિ=અંદગી.

મોજ=ખુશી.

માલે=ભાગવાય.

વહાલો=ખ્યારો.

ગાન=ગાવાંનું.

તાન=સુર.

સકળ=સઘણું.

શમે=મટે.

જરવિષય ૨.

જર=પૈસો.

વશ=તાબે.

રાય=રાજા.

રીઝે=ખુશીથાએ.

ગુપતી=ગુપ્તાન સ્ત્રી

સજ્જન=સારો માણસ.

સનમાન=આખરં.

જશવંત=જશવાલો.

જોખ=આખર.

કુળની=ખાંનદાનની.

દુરિજન=અરાબ માણસ.
 તાત=પીતા.
 દામ=પૈસો.
 રાણો=રાજા.
 સહોદર=એકમાએના પેટના.
 દ્રવ્ય=પૈસો.
 વણજ=એકઠો કરજ.
 (૮) અનૂપ=જોડ વગરનું.
 ધીરજધારી=ધીરજપકડી.
 ગરથ=પૈસો.
 મંચરે=જાએ.
 વિપ્ર=બ્રાહ્મણ.
 સાધક=વેરાગી.
 સિદ્ધ=સાધુ.
 રૂદે=શરીરે.
 રાચે=પુરીથાય.
 કર=હાથ.
 અનમી=નમે નહીં તેવો.
 અહંકારી=મગરખ.
 ઝોડે=ધરે.
 ગામી=ગામવાલો.
 નામી=નામવાલો.
 મહિપતી=રાજા, પૃથ્વીપતી.
 વરતી=ચાલી.
 દમડાને=પૈસાને.
 ધંદૂસન=ધંદૂનું તખ્ત.
 આણે=લાવે.
 ઝાટમ=ઝાટાઈ.

માણે=માગવે.
 હોડ=સરત.
 ઝાઝા=ધણા.
 ચિતવે=લેખવે.
 ગરથ=પૈસો.
 કુલિન=પૈસાવાલો.
 સુજશ=સારી આખર.
 નિધાન=ચોકસ.
 પ્રાક્રમ=ભારેકામ.
 શ્રીમંતના=પૈસાવાલાના.
 શત=સોની મંખ્યા.
 કહૂ કરતૂ તે કાચો=જે કાંઈ કરે
 મંદિર=દેહેરું. [તે કાચું કરે.
 માળ=માર.
 ભર્મ=શક.
 પરમાણુવું=સાચું માનવું.
 (૫) વેદના=કુખ.
 વામે=દુરકરે.
 મનવાંછિત=મનમાં ઇચ્છેલું.
 ઝોડાવે=ધરાવે.
 લાજે=શરમાએ.
 તરણાનો=તણખાનો.
 મેરૂ=પર્વત.
 રંક=ગરીબ.
 પામર=ગરીબ.
 લંકને=લંકાને.
 ગરથ=પૈસો.

રણિયો=ઓશીઆળો.
 સામદ=સરદાર.
 માણી=ભોગવી.
 પરાણે=અંતઃકરણથી.
 બાધુ=બધુ.
 જીવતી=જીવાન સ્ત્રી.
 કરજોડિ=હાંથ જોડી.
 મંગળ=આનંદ, ફતેહ.
 જીગતી=તદખીર.
 ધનપતી=ધનવાન.
 યારી=મદદ.
 ભેદ=તફાવત.
 વામણા=ડીંગણા.
 ભામણાં=ઓવારણાં.
 શીશ=માથું.
 શ્રીમંત=પૈસાવાળો.
 કપટ=દગો.
 (૬)નિર્મળ=સ્વચ્છ.
 નારિયો=બાપડીઓ.
 જાણ્યો=બ્યભીચારી.
 સૂર=બાહાદુર.
 ચતુર=હુશીઆર.
 નૃત્યવંત=પ્રકાશવાળા.
 વિદેશ=પારકેદેશ.
 જાત્રવા=ભીખમાગવા.
 વહે=લઇજાએ.
 કષ્ટ=દુખ

કાશદ=ખેપીઓ.
 સહે=ખમે.
 કાયે=શરીરે.
 અન્યાય=ગેરઇનસાફ, વાંક.
 પાખી=શિવાય.
 માણે=ભોગવે.
 બડાઈ=મોટાઈ, વડાઈ.
 જાખમારતા=નાઉમેદ, મુરખની
 પિંડે બોલતા અથવા કામ કરતા.
 બુધ=ધણી બુદ્ધિવાળા.
 કુલિન=પૈસાવાળો.
 કિંકર=ચાકર.
 રિદ્દિ=પૈસો.
 પ્રતિષ્ઠા=આબરૂ.
 હુદ્યાં=લથઈયાં.
 ભરમ=ભેદ.
 વપુ=શરીર.
 વરણાગી=પોશાક.
 રાંકડા=ગરીબ.
 ઝૂઝે=મંડેલા રહે.
 અહંપદ=મગરૂખી.
 ઉજડ=વેરાન.
 છાકયો રહે=છટ્ટી રહે.
 અમલે=અધિકારે.
 અતી=ધણું.
 (૭) બાહુ=હાથ. [એલા થાએ.
 ગાળે=જાણીતા થાએ, વખણા-

બંતર=દાકણ.

પ્રેત=ભુત.

ચેટક=પેલું.

મદિરા=દારૂ.

શેર સવાતણી=સવાશેરનો.

સદા=હમેશ.

હૈડે=મનમાં.

નિરધન=ગરીબ.

સત્ય=શ્રાવ્યું.

વદે=બોલે.

રૂઠું=કોપાયમાન.

શર્મ=લાજ.

અવતરિયા=જન્મ પામ્યા તે.

માપે=કદવાદે.

પિંડ=એક જાતનો ધર્મનો ક્રીયા.

ગરકે=દુખી ગમ્મો.

નરકે=દોષજ્ઞમાં.

વાવર્ધું=વાપર્ધું.

લિયો=લીધો.

વહી=લેઈ.

દેવે=નસીબે.

આણલિખે=ખેહદ.

પરડે=બંધકે.

રાંકડો=ગરીબ.

સજોરી=મોડી.

(૮) સમૂળનો=તમામ.

પ્રણીપત=કાલાવાલા.

પાપે=પગે.

કોશર=કસર.

કોટિ=કરોડો.

મર્મ=ભેદ.

લુંચા થકી=લાલચને લીધે.

કર્મ સંચાયકી=નસીબના ચક્રરને

ઉદર=પેટ. [જાણે.

આણવાણા=પ્રામી વગરના.

ચરણે=પગે.

કુંડળ=કાંતમાં પેહેરવાનું ધરણું.

કરણે=કાંતમાં.

હાટ=દુકાન.

વપૂ=શરીર.

કુસંગતિ વિષય ૩.

(૯) કુસંગતિ=અરાખ સંગત.

સંગ=દોસ્તી.

સકળ=સઘલું.

ભાખે=બોલે.

પ્રીત=મીત્રાચારી.

સુમ=કંજુસ.

દાતા=સખી.

જાર=અરાખ કામ કરનાર.

શૂરા=પ્રાહાધૂર.

કાયર=હીચકારા.

રામ=હરી.
 રૂદે=શરીરે, દીલનો અંદર.
 ભંગી=ઢેક.
 રાગી=રાગવાલો.
 ભગત=ભક્તિ કરનાર.
 જાપક=અંદગી કરનાર.

જાપી=અંદગીવાળા.
 વ્યસની=ખરાબ લટવાલો.
 લવણ=મીઠું.
 તકમાં=છાસમાં
 પપ=ફૂં.
 ભલે=મિલે.

મેત વિષય ૪.

કોગળિયું=કોલારો.
 વામીવળિયું= ઓકારી થઇ.
 વાધ્યો=વધ્યો.
 શસ્ત્ર=હથી આરજ.
 (૧૦) મહિમા=રચના.
 અરણ્ય=દરિઓ.
 નીર=પાણી.
 તીર=કીનારે.
 મેર=આશુએ.
 પાતાળે=જમીનમાં
 પ્રવેશ=ભરાઇ ખેસવું તે.
 એકાંતે=એખલું.
 અમૃતાહાર=મીઠાસ ભરેલો ખા-
 [દાનો ખોરાક અને પાણી.
 ભાંત=શક.
 કિંકર=ચાકર.

કોટિઘા=કરોડો.
 સંચ=ચુકિત.
 પ્રપંચ=કાવત્રાં.
 તાત=આપ.
 પરિવારજ=કુટુંબ.
 પોઠા=ધણા.
 અલખત=આખર.
 અપરમપાર=ખેશુમાર.
 હરતી=હાથી.
 પરીપૂરણ=પુરવું.
 પરતાપે=દબાવે.
 અયુત=દશહજાર.
 લખ=લાખ.
 સમરથ=શક્તિવાન.
 પ્રસન્નો=જન્મ્યો.
 પાસ=જાન.

